

Svenska lantbrukssällskapens förbund r.f.

UTLÅTANDE

Helsingfors 25.9.2025

Jord- och skogsbruksutskottet

HE 99/2025 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) tackar för möjligheten att ge ett utlåtande för regeringens proposition om statsbudgeten 2026.

Som aktiv och mångsidig aktör inom lantbrukssektorn och hela landsbygden har SLF en bred uppfattning om sektorns behov och utmaningar och likaså om de möjligheter och den potential som landsbygden omfattar.

Vi uttrycker vår djupaste oro över den föreslagna nedskärningen på 23 procent i stödet till lantbruksrådgivningen. Detta är inte en marginell justering – det är ett strukturellt ingrepp som riskerar att märkbart försvaga hela det finländska jordbrukets verksamhet, utvecklingsförmåga, konkurrenskraft och framtidstro.

I en tid av snabb strukturomvandling, ökande osäkerhet och växande krav på bland annat hållbarhet och anpassningsförmåga är behovet av kvalificerad rådgivning större än någonsin. Rådgivningen fungerar som en avgörande länk mellan kunskap och praktik och som förmedlare av de nyaste rönen inom forskningen. Utan rådgivning stannar kunskapsöverföringen, innovations- och investeringstakten bromsas och lantbrukarnas möjligheter att anpassa sig till förändringar försvagas.

Samtidigt är rådgivningen ett av de viktigaste verktygen vi har för att sänka tröskeln för unga att etablera sig som företagare inom sektorn. Genom att erbjuda stöd, vägledning och nätverk skapas förutsättningar för en ny generation företagare att våga satsa, något som är avgörande för hela sektorns förnyelse och framtid.

Inom ramen SLF:s verksamhet finns även Finlands svenska 4H och Svenskfinlands Byar. Gemensamt för dem och rådgivningsverksamheten är, bortsett från att Jord- och Skogsbruksministeriet är en betydande finansiär, ett nationellt ansvar för den finländska landsbygden och skärgården på svenska.

Genom verksamheten inom 4H bildas och engageras barn och ungdomar som är framtidens landsbygdsföretagare och producenter. Inom byaverksamheten bevakas landsbygdsinvånarnas intressen, gemenskaper byggs och kompetens utvecklas som bibehåller landsbygdens attraktionskraft. Dessa verksamheter bidrar till rådgivningsverksamhetens grundförutsättningar, att landsbygden befolkas, är livskraftig och har dragningskraft.

En stark rådgivningsstruktur är en förutsättning för ett resilient, lönsamt och hållbart jordbruk i Finland och för att unga företagare ska våga bygga framtiden på landsbygden. Nedskärningarna hotar inte bara lantbrukets utveckling, utan också landsbygdens livskraft och försörjningsberedskapen i hela landet.

Vi uppmanar därför regeringen att ompröva förslaget och i stället se rådgivningen som en strategisk investering – inte en kostnad. Ekonomisk tillväxt är ett av regeringens huvudmål för att tackla den fortsatt svåra ekonomiska situationen i landet. Att skära i verksamhet som bringar konkurrenskraft, tillväxt och möjligheter åt företagen inom lantbruket är inte en lösning på problemet, utan förvärrar situationen.

Alla våra tre verksamhetsområden svarar på faktiska behov från landets invånare, och rådgivningens nutida och framtida mottagare gynnas av den symbios som skapas, på svenska, inom SLF. Ytterligare sänkningar från stödnivåerna 2025 kommer utan tvekan att påverka verksamheterna negativt. De allmänna kostnadsökningarna år 2026 borde närmast medföra en höjning för att kunna producera tjänster på nuvarande nivå.

För att fortsättningsvis vara en robust organisation som bidrar till att landets självförsörjning och utveckling upprätthålls krävs en tillräcklig och kontinuerlig basfinansiering av verksamheterna.

Jonas Rönnqvist

tf VD